

Apsaugojimą! Už Pastovios Taikos ir Liaudies Laimėjimų

Vilnis Talpina Daugiausia Žinių iš Amerikos, Liekuosios ir Kitų Šalių

Kasdieną—

Kuo Susirūpino Muilo Burbulas Baistai Nežmoniška Brazilijoje

Šį mėnesį ir pradžioje spalio Berling aplankys bent devyonis kongresinės komisijos. Bus ir kitokių komisijų.

Kodėl toks susirūpinimas vokiečiais? Kodėl nei puse to rūpesnio nėra veteranų butais, kitais svarbiais reikalais namie...

1948 metų rinkimų vėjus jau ne už marių. Kandidatams reikia "medžiagos" ilgas tiradas sakyti, o namie netiems jiems negreitins, nes ir net pažadėti jie neturi ko.

Jiems reikia atlikti temų—atkuoti Tarybų Sąjungą, kalbėti apie laisvą pavojų ir siūlytis į gelbėjotus.

Vizitas Vokietijon duos "medžiagos" toms temoms, ar bent autoriteto.

Dalykams einant Europoj darbinie kryptimi, Washingtone vis daugiau nerimo pasireiškia.

Reikia neatmesti ir to, kad kongresniam važinėja savo lėšomis, o tripas per Atlantiką juo per Europą ne savo skaitikais daug ką vilioja.

Londono Times, didžiausias britų laikraštis, rašo, jog Venrijos pastarieji rinkimai buvo visų ramiausi.

Kiti Londono laikraščiai būnija apie "klastas", bet tai būtų pasibėgėlis "Amerikos stebėtojai".

Tikrai gi tos "klastos" yra didelis muilo burbulas.

Jei keletas metų atgal būtų kas sakęs, kad Britanijos vyriausybė grūs žydus Vokietijon, būtų apšauktas pakvaišėliu.

Šiandien socialistu Bevinu įsakymu 4,400 žydų, norėjusių apsigyventi Palestinoj, brūkiami Vokietijon, kur prieš juos neapkanta dar vis yra didėl, kur jų mirtini priešai tebėra ir daugelis jų laisvai veikia britų zoj.

Tai yra baisiai nežmoniška, baisiai neteisinga ir tai daroma palaikimui britų imperialistinės politikos, kuri tiek daug žmonių išlavus, tiek tautų vergę ir stengiasi tiesi tauti.

Sitūdamas Amerikos auksu "geresnį paskaidymą", Bevinas sakė, kad jis žino "ką nors nepatenkintą".

Bevinui reikėjo bent vienos "raudonos plunksnos" užgerinimui nepasitenkinusiųjų politikos darbo unijų atstovų.

Washingtono kalba, jog prezidento Trumano "ekonominiai paratėrai" pagaminę nesmagų raportą apie besitartinančią depreziją. Raportas, sakoma, viešai nebus skelbtas.

Ekonoministai nekaip žiūri į ateitį.

Italija, kuri perkasi kas mėnesis apie 700,000 tonų Amerikos anglias, sako kanselviaus sakymai irgi sulaukyti ar sumažinti.

Gal dėlto ir tas staigus riksmas apie "bado pavojų" Europoj.

Wall St. irgi nusiminė. "Sta-

Ramadiero Valdžia Kabo Kaip Ant Siulo

Pragyvenimas Per Mėnesį Pabrango 15 Nuošimčių; Valdžia Labai Nepopuliari

PARYŽIUS, rugs. 7. — Nors premieras Paul Ramadier laimėjo pasilikėjimą parlamente moka balsų dauguma, taigi ir tas laimėjimas gal tik dėlto, kad spalio mėnesį bus nauji rinkimai ir mažai kas norėjo, kad besitartinančiam rinkimams reiktų naują valdžią sudaryti.

Ju valdžia darosi vis labiau nepopuliari. Nuo rugpjūčio 1 iki rugsėjo 1 dienos pragyvenimas Paryžiuose pabrango net 15%, o provincijose dar daugiau.

Sviesto darbo žmonėms pirkimas neįmanomas, nes reikia mokėti po \$3.30 už svarą. Mėsos svaras nuo \$1.28 iki \$3.08.

Pinigai smarkiai smunka. Ypač pinigai valstiečiams neturi pasilikėjimo franksu. Ramadieras ir jo ministrai kaltinami išiešvojime ir taip mažo išteklių gasolinio ir kviečių.

Zmonių pasipiktinimas ju valdžia, kuri nori ekonomini grūti vien darbo žmonių lėšomis naikinti, vis didėja.

Siulo Jungtinėms Tautoms Patyrinėti Kolonijas

LAKE SUCCESS, rugs. 7. — Tarybų Sąjungos delegatas J. M. Lomakin pasielė, kad Jungtinių Tautų atitinkami organai kas metai patyrinėti kaip kolonijų žmonių valdomi, ar jiems teisės nepaneigti. Tyrinėjimas turi būti padarytas pačiose kolonijose.

Amerikos ir Britanijos atstovai, sakoma, tam priešinosi, nors tai sudarys išpūdiž, kad tuomiu nenorima tiecis kolonijų žmoniems.

Nori Patirti Politines Pažiūras

BREMERTON, Wash., rugs. 7. — Puget Sound Naval Yardu darbininkai apklaupsinėjami taip, kad sužinotus jų politines pažiūras. Tarp kita, jų klausama: "koks jūs atsinešimas į Tafto-Hartley aktą?" Ką manote apie Trumano doktriną? Ir: ką manote apie paskolą Graikijai?

Atrodo, kad norima tuomiti patirti darbininkų politines pažiūras, kažin kokiams tikslams.

Kas krinčiąs dėl dehesuotos padėties Europoj?

Vienas amerikietis korespondentas rašo, kad Brazilijoj visokie produktai labai brangūs, ir už visokią darbą labai pigiai mokama, taip, kad darbo žmogus ir labiausia gyvenimui daiktų negali įsigyti.

O Brazilijos diktatorius Dutra, kaip rodos, bus Washingtono politikos stambiausias ramsitis plėtiniamie kontinente.

Brazilijoj nėra demokratijos, bet tas nevargina "demokratų", kurie tiek daug randa dėl "stokos demokratijos" Lenkijoj ir Balkanuose.

Washingtonas. — Kongresmanas Sabath, progresyvis demokratas, ir ilgiausia metų išbuvęs Kongrese, pagerbtas ju gimtinio miestuko Ažori, Čekoslovakijoj.

Paleis Amerikos Lakūną

PEIPINGAS, rugs. 7. — Kinijos komunistų armija skelbia suėmus Amerikos lakūną, kurio orlaivis numuštas, bet reikalauja Amerikos marinių atstovo sutarimui tuo reikalu.

Du Užmušti Gelžkelio Nelaimėj

TOLTECA, MEXIKA. — Prekiniam traukiniui smogus į pazušierinį, pirmos inžinieriaus įpečkuris užmušti.

Nori Sutaikyti Neautorizuotą Streiką

PITTSBURGH, Pa., rugs. 7. — Carnegie-Illinois pileno imonės pienui neautorizuotas, unijos neuzgirtas, streikas, kuris sutrukdė pagaminimą apie 8,000 automobilių kasdien.

Dedama pabangos streikas sutaikyti.

Traukia Teisman Unijos Skaldytojus

WATERBURY, Conn., rugs. 7. — Trijų lokalių International Union of Mine Mill & Smelter Workers mariai traukia teisman buvusį viršininką, kuris skaldė uniją ir buvo tuos lokalus atitraukęs nuo jos, reikalaujanti \$50,000 unijos fondų.

IVAIRIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Ivykdė Gamybos Planą

VILNIUS (Ela). — Įsijungė į Visasąjunginį socialistinį lenkynjavimą šio miesto pramonės imoniu kolektyvai prieš laiką ivykėd pusemetinį planą.

Su birželio pabaiga padaryta virš trijų milijonų rublių produkcijos viršum uždoties.

Namaktiečių Inicijatyva

NAMAKSČIAI. — Šio valstiečių naujakuriai, mažžemčiai ir vidutiniai darbo valstiečiai, palaikydami Jurbarko valstiečių kreipinisi į visus išpačius valstiečių valstiečių, spartina valstybinį prievolių vykdymą.

Grazių iniciatyvų rodo namaktiečiai pieno paruošos. Teisėbė, yra ir tokių, kurie pats nevykdo prievolių ir kitus atkalbinėja, bet jų nedaug.

Valdžios organai turėtų juos suvaldyti.

Gerai Sutvarkyta Ambulatorija

NAMAKSČIAI. — Šio miestelio ambulatorija pirmuosiuose bu-

Iždinės Departamentas Prieš Paskolas Britams

WASHINGTONAS, rugs. 7. — Pats aukščiausias Iždinės departamentui pareigūnai, sakoma, slaptai priešinosi naujai Britanijos paskolai \$1,000,000,000 (vieno biliono dolerių).

Valstybės Departamentas gi mano, kad tokia suma reikalinga sulaukymui Britanijos ekonominio smukimo.

UAW Unija Reikalauja Pensijų

DETROIT, rugs. 7. — United Automobile Workers of America unija skelbia reikalaujanti iš General Motors korporacijos darbininkams pensijų. Reikalaujamas apima 175,000 tos kompanijos produkcijos darbininkus.

UAW unija gavo pažadus iš Fordo kompanijos, kad tokia pensija bus mokama, norima tuomiti ir iš GM.

Unija sukurs tam tikrą komitetą, kuris su kompanijos atstovais išdirbs pensijos planą.

DARBIAI SUMAŽEJO RUGPIČIYJE

WASHINGTONAS. — Cenzo Biuras skelbia, jog rugpjūčio mėnesį darbai šiojį sumazėjo. Keletas šimtų tūkstančių darbininkų paleista iš darbo.

J.A.V. Grėšias Praradimas Bilionų Dolerių

Francuzia Norinti Bent \$500,000,000 Paskolos Maisto ir Kitų Daiktų Pirktis

LONDONAS, rugs. 7. — Vakarų Europai, ypač Francūzijai, Anglijai ir Italijai labai reikalinga finansinė parama, ko Marshallo planas negalės greitai duoti.

Cinai kalha, jog anglai gali dar kiek paksti, bet bijomasi kitose šalyse ko nors nepaprasto. Ir Anglijoj anklankiniai jau prikritę kantrybės streikuoti ir prieš valdžios ir prieš savo unijos viršininkų norus.

Amerika gali nustoti bilionų dolerių bižno sumažinimui ir sulaukymui tuo šalių pirkimosi įvairių daiktų Amerikoje.

Gal dėlto ir Washingtono reikiama tokio susijaudinimo dėl Europos padėties.

Vien Anglija numatanti iš Amerikos pirkimą \$912,000,000 i metus, Francūzija ir Italija dar daugiau perkasi iš Amerikos.

Paryžiaus pranešimui sako, jog Ramadiero valdžia norinti gauti Amerikoje bent \$500,000,000 paskolos, kad galėtų pirkti maisto, aliejaus ir kitų labai reikalingų daiktų.

Per pirmus šėsis šių metų mėnesius Francūzijos importo iš Amerikos buvo už \$417,000,000. Dabar betgi jis žymiai sumažintas.

Paskolos reikalauti nutaręs pastarasis ministrų kabineto ministras. Australija irgi sumažinanti savo importą iš Amerikos, matomai ir ten bus reikalaujama Amerikos dolerių.

Septynios Kompanijos Pasirašė Sutartį Su Unija

CLEVELAND, Ohio, rugs. 7. — Septynios laivų linijos Didžiųjų Ežerų pasirašė sutartį su National Maritime, užtikrinant darbininkams 40 valandų darbo savaitę ir laiką ir pusę už virštaikį.

Kitos kelios kompanijos irgi vedė derybas su unija.

4,400 Žydų Atvežti Vokietijon

HAMBURG, rugs. 7. — Trys anglių laivai su 4,400 žydu, — vyrų, moterų ir vaikų — atplaukė čionai. Britų politikai kad kurinis išleido iš laivų, kitas dar paliko, gal gabens į kitas vietas.

Britanijos žmonės, priešingai tam, sako, kad pirma Gebelssas stumdė žydus, dabar Bevinas tai daro.

Daugiau Užmušty Nelaimėse Prie Darbų

LANSING, Mich., rugs. 7. — Michigiano industrijoje, liepos mėnesį užmušti 23 darbininkai, tai vienu daugiau, kaip birželio mėnesį užmušty.

Penki užmušti mainų darbuose. Biržely irgi mainuose užmušti penki darbininkai.

Išdegė 600 Mylių Miskų ir Bruzgynų

PIERRE, S. D., rugs. 7. — Ne-toli čia kilęs gaisras smarkiai paplito ir jau išdegė 600 mylių bruzgynų ir miskelių. Farme-ciams grėšia didelis pavojus.

Pailės, suvarginti miskai gysy-tojai, gelbėjami fermerių gaidideles pastangas užgesinti gaisrą. Jau žuvo apie 3,000 galvijų gaisre.

AMERIKOJ YRA APIE 400,000 INDIJONŲ

WASHINGTONAS. — Cenzo Biuras neturi aiškaus apibūdinimo, sako, kad Jungtinės Tautos pajėgos nugalėti visus sunkumus ir nesutikimus.

J. T. generālė asamblėja atsidarė čionai rugsėjo 16. Lie ma-no, kad nesutikimai tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos būsią įsilygtinai ir dalykai nueis gerov-jon pusėn.

Aršioj sesijoje generalės asam-blėjos bus galima išlygtinti nesu-tikimai Lie tačiaus netvirtino.

EKSPLOZIJĄ APDEGIO 12 ANGLIAKASIŲ

PUNXSUTAWNY, Pa. — Eks-plodiuotas didelio kastuvo kū-ro tankai gasolinio ugnis pavoj-ingai apdegiu 12 angliakasių.

WILLIAMS BAY, Wis. — Pla-čiai žinoma Yerkes Observato-rija, studijuoti visatą, tūni sa-vo 50 metų sukaktį. Tūni sa-vo Chicago Universiteto astronominė observatorija.

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$3.75, Chicago \$9.00, six months \$4.75; Canada \$9.00, six months \$4.50, foreign countries \$9.00, six months \$4.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago one year \$3.00, six months \$1.75; outside of Chicago, one year \$2.50, six months \$1.50.

Advertising rates on application.

3116 South Halsted St., Chicago 6, Ill.
Phone VICTORY 7225-7226

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kooperatyvų Priešai

Atstovų Butas turi savo smulkaus biznio komiteta, kurio priešakyje stovi kongresmanas Ploeser (Missouri). Tam komitetui nerūpi smulkųjų bizniierių reikalai. Smulkusis biznis negaus iš to komiteto pagalbos nei už sudilį centą.

Kongresmanas Ploeser ir jo kamarotai perėit savaitę pradėjo ofensyvą prieš kooperatyvus, kurie, iš esmės, atstovauja smulkųjį biznį, paprastai neturtingus žmones, susisipietusius į kooperatyvę talaką. Savo atakų objektu Ploeser pasirinko Greenbelt Consumer Services, Maryland valstijoje. Ši kooperatyvė įstaiga veikia gan plačia skale ir jai visai neblogai sekasi. Jos nariai iš to turi nemažai naudos.

Kodėl prie šios įstaigos prisikabino Kongreso "smulkaus biznio" komitetas? Prisikabino dėl to, kad girdi, tas kooperatyvas moka mažiau taksų negu privačiai valdomos biznio įstaigos.

Tai yra melas. Kooperatyvas moka tiek taksų, kaip ir privačiai bizniai, tik jis nemoka taksų už tas pajamas, kurios, metų pabaigoje, išdalinamos kooperatyvo nariams ir vartotojams. Kiekvieną metų Greenbelt Consumer Services nariai nutaria kaip paskaidyt dalį likusio pelno. Pelno, žinoma, nebūna daug, bet darbininko budžetui ir keili atliekami doleriai labai daug reiškia.

Ar didžiosios biznio kooperacijos taip daro? Niekuomet. Bet kongresmanas Ploeser ir jo kamarotai "užsisėdo" ant tos kooperatyvės įstaigos. Kitais žodžiais tariant, jie skelbia karą smulkiajam bizniui, nebagotiems kooperatyvams, kad stambiajam bizniui būtų lengviau. Ar tas nerodo, kad jie nori sugriauti kooperatyvų sąjudį. Ar tai ne veidmainystė, kad jie dar drįsta vadintis "smulkaus biznio" komitetu!

CIO ir Amerikos Darbo Federacija karštai ragina savo narius steigti vartotojų kooperatyvus. Darbininkų judėjimui kooperatyvai turi didelės reikšmės, nes tuo būdu vis tik kiek lengviau kovoti prieš profitierius.

Kongresmanas Ploeser ir jo kamarotai neatgrasys darbininkų judėjimo nuo kooperatyvų sistemos pletimo.

Baptistai ir Vatikanas

Amerikos baptistų vadovybė jau kelis kartus protestavo prieš prez. Trumano pernelyg glaudžius santykius su Vatikanu. Tas broliavimasis su Vatikanu žėdžia Amerikos reikalus ir principus.

Šiuo kartu protestą pareiškė 44 baptistų vadai, kurie keliauja po įvairias Europos šalis. Jų spoksmanas sako: "Amerikos valdžia susidėjo su totalitariniu klerikalizmu... Amerikos Jungtinių Valstijų valdžia sunėrė rankas su Vatikanu vesti kryžius karą prieš komunizmą. Tokia procedūra paneigia garbingiausią Amerikos doktriną, kuri skelbia bažnyčios atskirumą nuo valstybės."

Reikia žinoti, kad pats Trumanas yra baptistas. Tas pats baptistų spoksmanas sako, kad prez. Trumanas perdaug toli nuėjo savo politikierlavime. Darydamas "moralines sutartis" su Vatikanu, jisai nori gauti daugiausia balsų tarpe Amerikos katalikų sekankuose prezidentiniuose rinkimuose. Jis tikisi, kad Vatikanas užsuks savo mašiną jo naudai.

Baptistai yra tos nuomonės—ir ta nuomonė teisinga—kad Amerikos valdžios politinis susigiminiavimas su Vatikanu labai kenkia pastovios taikos sudarymui.

Ar prezidentas Trumanas klausys, ką sako jo bažnyčios vadai? Išrodo, kad ne klausys, nes jis ne klausė ir pirmesnių protestų.

Kad kaip tai baptistų bažnyčia imsis prieš jį disciplinarių priemonių, kaip prieš savo nari.

Kaliforniečiai Rodo Kelią

Los Angeles įvyko nepaprastai reikšminga konferencija, kurioj dalyvavo 600 delegatų, atstovavusių šias organizacijas: CIO, Darbo Federacija, Gelžkeliečių Brolijas, Progresyvius Amerikos Piliiečius, Nacionalį Negrų Kongresą ir tūlas mažesnes organizacijas.

Nutarta sukurti Progressive Party of California. Kad partijos kandidatų vardai būtų padėti ant baloto, reikia surinkti 500,000 parašų. Bendra visų delegatų nuomonė buvo ta, kad tiek parašų nebūs sunku surinkti.

Taigi, kaliforniečiai padarė pradžią. Trečiosios partijos komitetas, savo atsišaukime, pareiškia: "Susikūrimas trečiosios partijos padarys galą Demokratų Partijos politikierių tvirtinimams, kad progresyviai neturi kur eiti... Padėjimas trečiosios partijos ant baloto pataminėse valstijose bus stipriausias įrankis priversti Demokratų Partijos bosus Pietuose ir didmiesčiuose skaitytis su žmonėmis, kurie palaiko Henry Wallace'ą." 1944 metuose Demokratų Partija surinko 23 milijonus balsų. Po to jos balsai pradėjo pulti. Reikiška, kad milijonai žmonių, seniau balsavusių už demokratą, atsuko į jai nugarą, nes nusivylė. Tuos milijonus buvusių demokratų galima suaktyvinti tik progresyvių obalsių skelbimu, tik trečiosios partijos organizavimu.

Kaliforniečiai rodo kelią visų kitų valstijų progresyviams. Jau laikas pradėti platų organizacinį darbą.

Kada Bus Galas Toms Pasibaisėtinioms Skriaudoms?

Susipažinkite su padėtimi Wilcox kauntėje, Alabamos valstijoje. Toj kauntėje gyvena 20,000 negrų ir 5,200 baltveidžių. Didžiama negrų yra reandauninkai. Žemės jiems išrendavoja stambūs plantatoriai.

Tie iš negrų, kurie dirba paprastų darbininkų darbą, uždirba ir savaite nuo aštuonių iki dvylikos dolerių. Negrų mokyklinio amžiaus yra 6,000. Bet jiems, viso labo, tėra tik dvi vidurinės mokyklos. Baltveidžių vaikų yra 1,123. Jie turi tris vidurines mokyklas.

Visame Wilcox apskrityje tėra tik vienas daktaras—baltieji ir juodieji. Nėra nei vienos geros moderniškos ligoninės.

Stambūs plantatoriai ir demokratai politikieriai bijosi unijų kaip kokios užkrečiamos ligos. Vienoje įmonėje, kur dirba keli šimtai negrų, mėginta susiorganizuoti į uniją. CIO atsiuntė savo organizatorių. Baltieji šovnistai įspėjo jį, kad tuoj nešdintų iš Wilcox kauntės, nes kitaip... bus linčas. Organizatorių buvo priverstas prasišalinti.

Negrui neturi plietinių teisių. Teisės jiems senai nusavintos ne tik tam tikrais mokesčiais (Poll Tax), bet ir visa vergijine sistema. Juodam žmogui nevalia nei prasizioti. Baltųjų biedniųjų padėtis beveik tokia jau, bet ir jų didžiumą sukurstė rasistai.

Taip tai gyvena žmonės šiame Pietų krašte. 50% gyventojų nuostimis bešalčiai. Nei šviestos, nei bent kiek žmoniškesnių ekonominių sąlygų čia nėra. Politinių atžvilgiu ten žmonės beteisai.

O ar mažai tokių vietų yra Pietuose? Tokių vietų yra daug ne tik Alabamoj, bet ir Missisipi, ir Georgijoj ir Carolinose.

Sunki bus Amerikos demokratijos kova už panaikinimą rasinės nelygybės. Bet ta kova vis labiau įsilvinija ir ji turės būti laimėta.

Tautų Brolybė

LIETUVIAI SVEČIUOSE PAS BALTARUSIUS

Į Svečius.

Anksti rytą Vilniaus traukinys artėja prie Bobruisko. Lengvas rūkas dar klajoja lygiuose Baltarusijos laukuose ir giraitėse, bet aplink jau spindi rausvos atoslavaistės, skelbiančios prisielkiant saulę. Visa lietuvių valstiečių delegacija prie vagono langų. Nekanturkamas auga. Netoli kelionės tikslas.—Bobruisko srities kolektyvinis ūkis "Rasviet", į kurį mūsų valstiečiai vyksta pasižiūrėti, kaip broliai baltarusiai ūkininkauja, kokių jie pasiekė atstatymo rezultatų po karo.

Stotyje jau laukia mūsų valstiečių vietos žemės ūki skryliaus vedėjas. Jis nespėja atsakinėti į mūsų klausimus.

—Kolektyvinis ūkis, į kurį vyksime,—kalba jis,—nėra tarp žymiausias respublikoje... Tai eilinis ūkis, kuris atkakliai gydo karo padarytas žaizdas. Na, bet pamatysite vietoje...

Asfaltuotu pentu pasileidžia auto-mašina su mūsų delegatais. 30 kilometrų toli. Godžiai visi dairosi į šonus.

Pro šalį mirga baltarusių kaimai su sodais. Jie siemstę skęsta obuoliuose, kurių tiek daug, kad šakos nulinkę su vaisiais iki pat žemės. Laukai paręngti sėjai. Aukštinė spalva šviečia didžiulės suvežty jau tyrtos...

Štai ir kolektyvinis ūkis "Rasviet". Jį sudaro keturi, soduose pasislėgę, kaimai, o tarp jų visa eilė šviežio medžio namų.

Kolektyvininkai su ūkie pirmininku drg. Orlovskiu jau laukia mūsų valstiečių. Mūsų delegatai išlipa iš mašinos. Kolektyvininkai eina jiems priešais. Iteiklia ma duona ir druska. Apsikabinamas. Ilgas ir nuoširdus sveikinimasis.

Tostai už Draugystę.

Ši sutikimo scena neparmirstama. Akimirka visi pasidaro draugais, broliais. Atvažiuoja ir vietiniai susipina į margą, spalvotą būrį, skamba baltarusių ir lietuvių kalba, šypsos veidai, kalboms nėra galo.

—Brangūs svečius kviečiame pusryčių,—veda už parankių mūsų delegatus baltarusiai valstiečiai.

Erdvioj seklyčioje, už gausiai apkrautų stalų, šėda visi bendrai; šalia birždiečio Skultos—pasijmėjęs daržininkas Bieliavskis, šalia panevėžiečio Bogužo—geriausia ūkie melžėja Pėlagija Frosova, šalia kauniečio Stankevičiaus—žiliasis stalius Bordenko...

Tostai. Sveikinimo kalbos. Glesnis susipažinimas. O paskui vyksta į laukus apžiūrėti, ką nuveikė kolektyvininkai, kokio derliaus pasiekė.

Ir pamažui, ryškiai iškylia prieš delegatus nuostabi šių kolektyvinių ūkių santvarkos jėga.

Ant Pelenų ir Griuvėsių.

Prieš dvejus metus, vokiečius išvijus, čia nebūta nei vieno kolektyvinio ūkio pastato. Viskas buvo sudeginta, gyvuliai išvartyti, inventorius sunaikintas.

Tuo pačiu metu iš Maskvos ligoninės išsirašė šiame kaime gimęs ir augęs pulkininkas Orlovskis. Tėvynės karo metu jis kovojo Baltarusijos partizanų eilėse ir paskutinėmis karo dienomis buvo sunkiai sužeistas. Mėna jam nutrukė visą dešiniąją ranką ir kairiosios rankos delną.

Ant Orlovskio krūtinės spindį Tarybų Sąjungos Didvyrio žvaigždė, du Lenino ordina... Invalidas, atlidamas, Tėvynėi sveikata, jis dabar turėjo pilną teisę ramybei.

Tačiau Orlovskis pasakė:—Aš esu tarybinis žmogus ir bolshevikas. Kol aš gyvas—mano visos jėgos priklausu Tėvynėi.

Jis parasė laišką draugui Stalinui. Jame didvyris pareiškė, kad vyksta į gimtąjį sodžių ir pasižada per penkeris metus padaryti vokiečių sunaikintą kolektyvinį ūkį "Rasviet" pirmuoju respublikoje, pakelti to ūkie derlių trigubai.

Savo žodį draugui Stalinui Orlovskis iki šiol vykdo su pasigėrėtinu atkaklumu ir puikia sėkme.

Pažinti negalima po dveju metų šio kolektyvinio ūkio.

—Kai aš atvykau,—pasakoja Orlovskis,—aš neradau nei vieno arklie, nei nei lentos, iš kurios galėčiau padaryti gyvuliams edžias... Šiandien gį mūsų kolektyvo valstiečiai jau statosi namus.

Laukuose ir Daržuose.

Kolektyvinis ūkis "Rasviet" iš viso turi apie 1,200 hektarų dirbamos žemės. Šią žemę dirba 4 brigados, kuriuose 470 valstiečių. Kiekviena brigada turi savo pastovius laukus.

Per dvejus pokarinius metus ūkis išleido atstatymui 700,000 rublių.

Mūsų delegatai apžiūrėjo kiekvieną naują statybą. Jie buvo garaže, kur stovi 2 ūkie sunkvežimiai ir 1 lengva mašina, šalia garazo stoviničias degamosios medžiagos sandėlysis, skirtam 3 tonams kuro.

Apsilankė delegatai ir naujame dideliame grūdų sandėlyje, šakniavaisių saugykloje, obuolių sandėlyje, naujuose tvartuose.

—Tai bent pastatas,—kalba valstietis Stankevičius, apeidamas karvių ferma.—Tikri rūmai: devyniasdešimt karvių, ir kiekviena iš jų turi atskirą kambaruką...

Buvo mūsų valstiečiai ir naujose arklidėse, prie kulliamų mašinų, apžiūrėjo suvežtus ir sukrautus rugius, kviečius, miežius...

Didelė ir graži kolektyvinio ūkio galvijų banda, ku-

rią sudarė 90 galvų. Kai kurios karvės jau dabar duoda po 20 litrų pieno per dieną. Arkliai fermoje—114, iš kurių 30 veislinių. O prieš du metus nebuvo ne tik arklie, bet ir apinasio...

Dar daugiau įspūdžių turėjo mūsų valstiečių delegatai kolektyvinio ūkio laukuose.

Daržovės—šio ūkio svarbi bazė. Jos gabenamos kasdien sunkvežimiais į miestą, kur ūkis turi savo krautuvę. Vien tik šiais metais "Rasviet" už daržoves surinko 600,000 rublių.

Ilgai mūsų delegatai stovėjo svogūnų lauke ir kilnojo baltųjų svogūnų galvutes kurių kiekviena sveria po 300 gramų.

Ūkyje taip pat išaugo didžiuliai pašariniai burokai (štuka sveria po 3.5 kg.), baltieji kopūstai kibiro didumo, morkos po kilogramo svorio, o agurkų—nesuskaitomai, ir juos kasdien veža į miestą sunkvežimiais ir nespėja, nors jų apėta buvo tik 5 hektarai...

Ilgai ir atidžiai stebėjo mūsų valstiečiai kolektyvinio ūkio laukus, kuriuose nesurasi piktžolių...

Brigadinkas Bieliavskis (jdomu pažymėti, kad daug šio ūkio kolektyvininkų vadinais taja pačia pavardę) daug papasakojo mūsų delegatams apie kovą už aukštą derlių, kurios pagrindas—kova su piktžolėmis ir laukų tręšimas.

—Štai mūsų derlingum paslaptis,—rodė jis į rudus durpių štabelius.—Durpės maišytos su kompostu, sudaro pulkiausią trąšą. Ši trąša atgaivina mūsų laukus.

Ir iš tiesų, derlius šiame kolektyviniame ūkyje aukštas. Kviečių iš 1 hektaro gauta 18 centnerių (po 100 kg.), avižų—15 centnerių, miežių—17 centnerių.

Paskui kolektyvininkas šypsoi:—Ir tai manote viskas? Žiūrėkite į mūsų laukus, kuriuose rytoj pradėdame sėti javus. Juose kitais metais bus žymiai didesnis derlius.

Pasisekimo Paslaptis.

Ilgai ir visapusiškai apžiūrėjo mūsų valstiečiai šio atsitikarinko kolektyvinio ūkio turtingumą, kalbėjo su žmonėmis, kurie žemei diktuoja savo valią, o ne ji jiems... Kur jėga, kur paslaptis šios sėkmės?

Verskių prižiūrėtoja, sodininkas, artojas A. Verčenko, daržininkė F. Bieliavskaja ir daugybė kitų kartojė vieną ir tą patį:—Mes galime laimingai gyventi ir to pasiekti tik dėl to, kad kartu dirbame, kad vienas už visus, visi už vieną...

Dar šių metų kovo mėnesį kolektyviniame ūkyje "Rasviet" buvo keletas skeptikų, kurie sakė: "Vargu, ar pavyks kaip tik šiais metais tyti mūsų ūkui milionieriumi."

Tuo tarpu rugsėjo 1 d. u parduotas prekes ūkis jau turėjo 700,000 rublių. O kur dar metų galas?...

Ne veltui ir tie skeptikai dabar kėlė tostus ir šaukė:

—Tegyvuoja mūsų kolektyvinė draugystė! Mes klydome, prisipažįstame...

Visas Darbas Penkmečiui!

Vakare mūsų delegatų garbei ilgai ūkyje nentulio muzika, dainos, šokiai. Linksminosi senas ir jaunas. O sodų paunksmėse kolektyvininkai, apsųpę lietuvius valstiečius, pasakojo, kas bus čia pas juos po penkerių metų.

—Jūs matėte mūsų medelyną, kur yra pasodinta 4,000 štukų obulių ir kriaušė? Jais bus apsidintos ūkie gatvės ir kiekviena mūsų sodyba. Laukuose vietoje 6 bus įvesta 10 sėjomainų. Rodėme, kur pradėjome melioraciją. Po penkmečio ji bus išplėsta. Keturis kartus daugiau turėsime karvių. Bet to, čia pas mus bus patatytas klubas, kino teatras, dešimtys metų mokykla, ligoninė... Pradėsime gamybą ir standartinį patogių namų sau patiemis...

Kad taip bus—abejoti ntenka. Kolektyvinio ūkio "Rasviet" žmonės jau įrodė, kad bendrai dirbdami, remdamiesi kolektyvinės ūkie santvarkos, jie per dvejus metus vokiečių padarytus sugriovimus savo ūkui baigia užgydyti. O dabar pradėjo platyti, našų savo ūkie rekonstrukcijos darbą, kad gyventų dar geriau, kaip prieš karą.

Daug įdomaus, pamakančio matė pas brolius baltarusius mūsų valstiečių atstovai.

Ir kai automašina su mūsų valstiečiais išvyko iš "Rasviet" ūkie, ilgai ir baltarusiai ir lietuviai atsisveikindami mosavo. Šiame ilgame, bičiuliškame išsiskyrime buvo galima išskaičiuoti:

—Kaip jūs, taip ir mes, per stalininį penkmetį dėkime visas pastangas, sąžiningai atlikime savo darbą. Tada tikrai nugalėsime visus sunkumus.

S. Varonis.

Jaunuoliai Išėjo Prieš Kadetų Lavinimą

Toronto, Canada.—40 delegatų nuo CCF jaunimo kuopai pas konferencijai čionai pasisakė prieš kadečių lavinimą, prieš aukštą mokeskį už mokslą universitetuose, už ištraukimą britų armijos iš Palestinos ir prieš Bevfo užsieninę politiką.

CCF Ontarijos vadas E. B. Jolliffe smarkiai kritikavo imigracijos politiką. Jis sakė, kad tiesiog nusižengimas kviesti imigrantus, kuomet neduodama jiems užtikrinimo, kad jie galės gauti butus.

Jaunimo delegatai pasisakė už pagalbą mėsos industrijos darbininkams, kurie dabar streikuoja.

RIO DE JANEIRO, rugs. 5.—Prez. Trumanas, ka'bedamas Brazilijos parlamentui sakė, kad Jungtinės Valstijos pilnai remis Jungtines Tautas ir reikė vilties, kad prie taikos bus prieta sutartingai. Jis gyrė 19 valstybių konferencijos rezultatus, Brazilijoj.

WISCONSINO ŽINIOS

Iš LDS 65 Kuopos Darbuotės

Kenosha, Wis.—Dešimtą dieną rugsėjo (Sept.) German-American svetainėje atsisub LDS 65 kuopos susirinkimas. Visi draugai dalyvaukite ir atsiveskite naujų narių. Atsiminkite, draugai, kad mums dar trūksta 10 narių, kad išpildžius mums skirtą kvotą šiame vajuje.

Spalio 19 d. German-American svetainėje LDS 65 kuopos turės gražų parengimą. Roselando Aido Choras, vadovybės gabios mokytojos Dorothy Yuden, suvaidins dviejų veiksmų operą "Birutė."

Aido Choras, vadovybėje D. Yuden, jau daug sykių linksmo mus kenoshičius ir visados patenkino, bet 19 d. spalio (October) Aido Choras suvaidins dviejų veiksmų operą "Birutė", muzika M. Petrausko, paminta iš Lietuvos istorijos. O juk mes visi norim ką nors pamatyti iš mūsų protėvių gyvenimo. Neturėtų rasti nei vieno lietuvio ar lietuvaitės Kenoshoje ir kituose artimuose miestuose, kurie nenorėtų pamatyti gražios "Birutės."

Kenoshietis.

Dvigubai Pakels Leidimų Kainas

Kenosha, Wis.—Miesto Taryboje buvo svarstoma leidimų kainų kėlimo klausimas, ir jeigu galutinai nutarimas, tai visi, kurie užlaiko šunis, turės mokėti dvigubai už leidimą (license). Taip pat bus pakelta kainos ant leidimo karčiams, teatrams, ir tt.

Apskaičiuojama, kad Kenoshoj yra apie 2,700 šunų. Sulys nauju patvarkymu reikės mokėti po \$2 už šunį ir \$4 už kalę. Visi pinigai sumokėti už leidimus sauso mėnesį eina į apskričio iždą, o likusiai mėnesiais sumokėti eina į policistų pensijos fondą. Miestas, taigi, netiesioginiai pasinaudos iš papilditų mokesčių, kadangi mažiau reikės skirti pensijos fondui.

Gėrimų Class B leidimai kainuos \$300, vietoj \$150. Pakėlus leidimų kainą vien iš leidimų pardavinėti Class B gėrimus (arielką) miestui suplaukyt \$24,900. Iš viso miestas mano gauti įplaukų už leidimus \$27,265 pakėlus leidimų kainas. Alaus leidimo kaina nustatyta valstijos, tad miestas negali liesti.

Taip pat žadama pakelti dvigubai teatrams, bowling įstaigoms ir visiems kiškiams, kas tik naudojami leidimais.

Kenoshietis.

RIO DE JANEIRO.—Prezidentas Trumanas pasilikto sau vienas nuostanis antrai kalbai Brazilijoje. Jis pasakys kalbą to šalies parlamentui.

Veteranai Išsikeitė \$135,000 Vertės Bonų

Kenosha, Wis.—Trys vietinės bankos išmokėjo 585 antrojo pasaulinio karo veteranams už jiems skirtus bonus \$135,000 rugsėjo 1 d. Originaliai, valdžiai minėtas bonus išleisus, buvo nustatyta, kad tik už penkių metų juos bus galima išsikeisti, bet liepos pabaigoje Kongresas nutarė išmokėti juos pradedant su rugsėjo 1-ma. Už bonus mokama 2½ nuosimčių. Prezidentas Trumanas atsisaukė į veteranus nekeisti tuojau bonus, bet pasilaikyti juos "juodesnei" dienai. Kaip matyt, ta "juodesnei" diena jau nekuriems veteranams dabar pasireiškia.

Sulyg raportų, First National Bank iškeitė bonus 325 veteranams, viso išmokant \$76,000; Kenosha National Bank iškeitė bonus 117 veteranų, sumoje \$28,628; Brown National Bank aprūpino 143 veteranus, kurie gavo pinigais apie \$31,000.

Nors visuose didesniuose miestuose veteranai urmu bėgo į bankas išmainyti bonus, bet pietinėse valstijose daugiausiai jų pačioj pirmoj dienoj bėgo į bankas ir keitė savo bonus. Daugelis pripažino, kad reikia pinigų apsimokėti senas skolas.

Ekonomistai tėmija kokią įtekmtę ty bonų iškeitimas turės ant biznio abelna ir naudoja tai kaip barometrą veteranoj ekonominės situacijos tik du metus po karo laimėjimo, arba V-J Dienos. Tokis skubumas prie iškeitimo bonų rodo, kad veteranai, abelna paėmus, atsidūrė kėbljoj finansinėj padėtyje. Kitaip nebūtų taip greit keitę bonus.

Kenoshietis.

Nesidės Prie 20 Amž. Monroe Doktrinos

Ottawa, Canada.—Informuoti politiniai rateliai čia teigia, kad Kanada atsisakys pasirašyti pakta, kuri įšdirbo 19 valstybių Brazilijoje.

Manoma, kad Kanadai būtų labai maža praktiškos naudos prisidėjęs prie 20-to amžiaus Monroe doktrinos. Nebūtų išmintinga politiniai ir militariniai dėl Kanados garantuoti apgynimą Argentinai ar Chilės, kurios toliau nuo Kanados, negu vakarinė Europa.

Kanados ir Amerikos bendro apsigynimo sutartis yra užtektina garantija dėl Kanados apsigynimo, sako tie rateliai.

Argentina nėra padėjusi angliška kalbančioms Amerikos tautoms jų nelaimėje, tad kam Kanada turi pažadėti Argentinai?

WASHINGTONAS.—Pirmos klasės geležkio kompanijų pelnai žymiai pakilo šiomet. Per liepos mėnesį padaryta \$37,000,000, pernai tuo laikui buvo daug mažiau.

Grįžta "senieji laikai" Michigane. Štai buožem apsiginklavę policistai daug galvas streikieriams prie Chevrolet dirbtuvės Highland Parke (Detroito priemiestyje). Sumuštus streikierius policija nuvežė kalėjimam apkalintama "kėlime betvarkės." (Federated Pictures)

Šis Tas Iš Milwaukės

Rugsėjo 1 d. bankų klerkos dirbo sušilę. Tą dieną Milwaukėj veteranams bonų iškeista už \$1,134,000. Kadangi čia yra net 13 bankų, tai didžiama iš norinčių išsikeisti bonus spėjo išsikeisti dar prieš pietus. Tik mažas skaitlihus nespėjo išsikeisti iki pietų.

Wisconsin veteranų skaitlihus siekia 181,000, kurių bonai siekia iki \$40,000,000. Apie trečia dalis ty veteranų gyvena Milwaukėj, kaip apskaitliuoją įvairios veteranų agentūros.

Dar bankos buvo uždarytos, kaip veteranų eiles apstojo ir laukė atidarymo, kad išsikeitus bonus. Matyt, kad ir mūsų veteranams, kaip ir kitų miestų, pinigų stoka.

Wisconsin Demokratai Partijos valstijos pirmininkas Charles P. Greene kalbėdamas per radioj stotij WEMP labai užtakavo Republikonų Partiją, mesdama visą kalnę dėl aukštų kainų tai partijai. Tarp kitko jis pasakė:

"Per keturis karo metus kainos pakilo tik 15 nuosimčių po demokratų administracijos. Vėliau republikonai palaidojo OPA. Į mažiau negu 12 mėnesių jie jau pajėgė pakelti kainas ant maisto dar 35 nuosimčius."

Toliau primesdamas, kad republikonai klausė diktavimo specialių interesų grupių (reiškia, turėjų), jis pareiškė:

"Demokratai dirbo 14 metų, kad suteikūs algas darbininkams tam tikras teises darbe. Republikonai visą tą 14 metų darbą nušlavė į kelias trumpas valandas, kiek reikėjo išieisti Taft-Hartley bilijū."

Greene sakė, kad reikia politinės veiklos, kad atitaisyti tą nepakenčiamą padavystę. Bet Greene, matyt, užmiršo, kad demokratai irgi eilį balsavo už Taft-Hartley bilijū ir visame kame ejo ranka ranson su republikonais naikiname visko, ką Roosevelt administracija davė darbininkams.

Veterans Volunteer Political Committee pasiuntė potencialiams kandidatams į miesto majorus laktą su

tam tikrais klausimais (questionnaire). Vienas iš jų pateko advokatui Henry S. Reuss, antro pasaulinio karo veteranui.

Atsakymams į klausimus Reuss pačiu svarbiausiu klausimui ar reikalui statė namų statymo klausimą. Jis sakė, kad tai No. 1 miesto problema. Jis norėdė, kad virš 15,000 Milwaukės seimynų reikalinga būtų, kurie išsinuomuotų už mažiau kaip \$60.

Kaip visur, taip ir šiame mieste namų stoka vargina žmones.

Darbo Dienoj įvairiose nelaimėse žuvo 454 žmonės; 293 iš jų trafiko nelaimėse. Nacionalė Apsaugos Taryba pranašavo, kad Darbo Dienoj nelaimėse žus tik 250. Pasirodo, kad nelaimių buvo daugiau negu tikėtasi.

Kapų Puosimo Dienoj nelaimėse žuvo 504, Liepos Ketvirtos savaitės gale žuvo 546. Tai vis "švenčių aukos." Milwaukietė.

27,000 Lumberdžekių Gauna Algų Pakėlimą

Toronto, Canada.—27,000 lumberdžekių, kurių tarpe yra nemažas skaičius lietuvių, gauna algų pakėlimą vidutiniškai 13 centų į valandą.

Konferencija tarp lumberdžekių unijos ir samdytojų tęsėsi visą savaitę, bet užsibaigė su geromis pasekmėmis. Pasekmėmis patenkintos abi pusės.

Miško darbininkai dabar gaus \$6.50 į dieną. Mažiau uždirbusiems pakėlimas siekia veik \$1 į dieną.

O kurie dirba akordiniai, tiems atlyginimas pakėlimas 5 nuosimčiai. Taipgi bus mokama 50 centų bonų nuo kordo po 75 kordų. Kada darbininkas bus padaręs 75 kordus, jis gaus po 50 centų už kiekvieną padarytą kordą.

Kontraktas nustato 48 valandų darbo savaitę. Iki šiol buvo dirbama po 9 ir 10 valandų į dieną.

Samdytojai taipgi sutiko nereikalauti daugiau už pragyvenimą kaip ligi šiol—\$1.20 į dieną. Samdytojai norėjo pakelti iki \$1.75 į dieną.

Šis kontraktas su miško savininkais yra nemažas ne

PASIDAIRIUS PO KANADĄ

Ontarijos premieras George A. Drew užkvietė Kanadon daugelį britų. Jis išgyrė, kad Kanadoj, labai gerai; kad jų laukia naujas gyvenimas.

Dar ne daug ty premiero Drew suviliotų britų atvyko, bet jau paaiški, kad jie nusivylę žadėtu rojumi.

Aną dieną Toronto miesto valdybon atėjo visa Chasis šeima su skundu, kad juos Drew apgavo. Žmonės negali rasti buto, negali įpirkti namų. Jo viena dukė, kuri Anglijoj uždirbdavo \$80 į savaitę, dabar turi dirbti už \$25 į savaitę.

Mr. Chasis su žmona ir dvi dukters su vyrais šiaip taip susirado tris pavienius kambarius skirtingose miestuose dalyse. Viena dukė turėjo dar mergaitę, bet gyvena viename kambaryje.

Jų daiktai tebėra stotyje ir reikia mokėti už laikymą. Šiuo metu keltis su šeima į kurį nors miestą yra labai pavojinga. Norint kelti, pirmiausiai reikia užsitikrinti, ar bus kur gyventi.

Sustreikavo 4,000 Swift Canadian Co. darbininkų. Streiką išsaukė kompanijos pastangos užduoti smūgi unijai—CIO Packinghouse Workers Union.

New Westminsteryje, British Columbijoj, kompanija išmetė nemažą skaičių darbininkų ir 12 unijos pareigūnų už unijinį veikimą. Darbininkai, rodydami savo draugams simpatiją ir gindami uniją, išėjo į streiką.

Kompanija matyti griebsė už tokių žygių su supratimu, kad tuo išsvengs reikalo pakelti darbininkams algas, kaip unija reikalauja.

Unija kooperuoja su kompanija, kad būtų išvengta mėsos sugedimų ar kokijų kitų nuostolių.

Kartojasi gandai, kad duona pabrangs—šėšiais centais kepalas. Valdžia ketina siūlyti parlamentui pakelti kviečių kainą Vakarų Kanados fermeriams. Taipgi numatoma, kad bus panaikinta valdžios subsidija ant miltų, kurie naudojami vietiniams reikalams.

Tuo tarpu, kai eina kalbos apie pabranginimą duonos, mažųjų savininkų pelnai auga. Ogilvie Flour Mills Ltd. raportuoja, kad 1946 metais turėjo pelno \$1,138,362 arba \$26,000 daugiau, negu 1945 metais. International Milling Co. 1946 metais turėjo pelno \$2,666,814 arba \$617,239 daugiau, negu 1945 metais.

Kompanijų pelnai auga, o žmonių gyvenimas sunkėja, kadangi kainos kyla ir kyla. Kas blogiausia, tai kad kainų kylimas veda prie krit

tik miško darbininkų laimėjimas, bet ir visos Kanados darbininkų laimėjimas. Jis taipgi yra geras pavyzdys, jūg galima susitarti abiem pusėm priemonėmis sąlygomis, kuomet samdytojai nuosirdžiai žiūri į reikalą.

zio. Vis mažiau ir mažiau vartotojai gali įpirkti, kaip maisto, taip ir kitų gaminių.

Kanados-Sovietų Draugiškumo Komiteto prezidentas, autorius Leslie Roberts, savo atsakyme valstybės sekretoriui L. B. Pearsonui, nurodo, kad Kanados valdžia nesistengia pagerinti santykius su SSRS, ir valstybės sekretoriaus teigimas, kad valdžia daro viską, kas tik galima, nesutinka su faktais.

Leslie Roberts, Komiteto prezidentas, buvo pasiuntęs valstybės sekretoriui Pearsonui Kanados-Sovietų Draugiškumo organizacijos suvažiavimo memorandumą, kuriame reikalaujama geresnių santykių su SSRS dėl pačių kanadiečių gerovės.

Suvažiavimas surado, kad Kanada galėtų daug pelnyti iš prekybos su SSRS, bet Kanados valdžia visai nesistengia ieškoti tokios prekybos.

Kanados Institute of Plumbing and Heating apskaičiuoja, kad kanadiečiai turi \$5,000,000 į metus nuostolių dėl netikusių pečių, kaminių ir kitų apšildymo įrengimų.

Kasmet įvyksta 9,000 gaisrų iš priežasties blogų apšildymo įrengimų ir neatsargumo su pečiais.

Institutas nepasakė tik to, kad ne visiems prieinama geri apšildymo įrengimai. O karo metu nebuvo galima gauti.

Dolerio krizis Kanadoje gali uždaryti automobilių importą iš Jungtinių Valstijų.

Be automobilių, gali būti uždrausta ir daugiau taip vadinamų luksuzinių prekių.

Galutinio tarimo dar nepadaryta, bet jeigu dolerio padėtis nepagerės, tai veikiausiai bus prieta išsvados, kad vienintėlis kelias, tai importo sumažinimas.

Pirmu kartu istorijoj Toronto mieste Labor Day parade dalyvavo AFL ir CIO unijos.

Per 75 metus Labor Day buvo tiktai AFL unijų paradas. Dažnai būdavo ne

tam, kad išreikšti darbininkų sentimentą, o kad pagarsinti biznį.

Šiomet Labor Day tikrai atspindėjo darbininkus ir jų sentimentą. Kaip tai pasikeitė laikai. Reakcionieriai verks, kad "raudonieji" jsi-galėjo.

Ontarijos premieras Drew paskelbė, kad verstinas kadetiškais lavinimas mokyklose panaikinamas.

Jeigu kurios mokyklos norės, galės praktikuoti, bet nebus galima versti mokinius. ir tas lavinimas turi būti atliktas po mokyklos valandų.

Verstinam kadetų lavinimui buvo labai daug priešin-gų. Ypatinai dėl to, kad federalė valdžia savo programoj neturi verstino kadetų lavinimo.

Toronte šiomet trafiko nelaimėse užmušta jau 42 žmonės. Pernai per vis metus buvo užmušta 44.

Nelaimės padidėjo matyt dėl padidėjusio trafiko. Be to, Torontui reikia daugiau apšviestos trafiko reikalais. Daug žmonių elgiausi, kaip kad seniau elgdavosi, kad kad automobilių buvo labai ma-žai.

Praešimai iš Arktik kur darbuojasi du Kanados mokslininkai, sako, kad mokslininkams pavyko surasti magnetinę sąją.

Mokslininkų surinktos informacijos būsiandos užtektinai autentiškos nustatymui dabartinio magnetinio taško sąsigalyje.

Magnetiniai poliai, kaip atrodė, ne visada būna vienoje vietoje—jie pamažu keičiasi.

Kiti teigia, kad šiauriniame žemės gale yra net du magnetiniai poliai.

Kanadietis.

ST. LOUIS, rugs. 5.—Vienas mokslininkas čia medijų suvažiavime aiškino, kad Tarybų Sąjungoj naudojamas serumas vėžio ligai gydyti davė gerą sekmių. Amerikoj tai bandyta ant kitų gyvūnų ir pasirodė geras.

Charm Beauty Salon
6819—14th Avenue
KENOSHA, WIS.
Viskas Ka Reikia Grožio Kultūrai
Savininkė
WILMA SMITH
Phone 23002

SMAGIAUSIA UZEIGA KENOSHOJ
yra
WALTERIO ŠLAGERIO UZEIGA
ALUS—VYNAS—DEGTINĖ—UZKANDŽIAI
5601—24th Ave., Kenosha, Wis.

SOUTHWEST FOOD MARKET
POVILAS SPRINDIS, Sav.
Groseris—parinkta mėsa—daržovės—vaisiai
Zemiausias kainos ant parinktu produktų.
Specialis pardavimas ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais.
6603—33rd AVENUE, KENOSHA, WIS.
Phone No. 2-1415

STEBUKLINGAS VIBRATORIUS

(Mokslinė fantastinė apysaka)

Nepaprastai apsidžiaugiau, gavęs būta naujame name. Tiesa, laiptai ir septintą aukštą—sunkoka mano amžiaus žmogui, tačiau name buvo liftas, taigi galėjau tikrai džiaugtis. Be to, pro mano darbo kabinetą langą matėsi puikus miesto vaizdas.

Vakare jau viskas buvo sutvarkyta, ir kitą rytmetį visa šeima susirinko prie pusryčių stalo. Staiga prasidėjo...

Pakilęs nuo stalo, pajutau, kaip po kojomis sudrebėjo grindys. Tuščioje stiklinėje skambtelėjo šaukštėlis, iš bufeto atsiliepė lindai.

—Žemės drebbėjimas,—dingtelėjo man galvoje. Nubėgau prie lango.

Zemai matėsi plati asfaltuota gatvė, kuria riedėjo ilgos, saulės spinduliuose, žėrinčių mašinų eilės. Žmonės atrodė, kaip skruzdėlės. Visi pastatai aplinkui stovėjo tvirtai, nebuvo matyti nieko nepaprasto, arba bent įdomaus.

... O šaukštėlis tebedrebėjo stiklinėje, taip pat ir stalas ir grindys. Pradėjo skambėti lempos gaubto kristoliukai. Visas namas jautė kažkokių požeminius smūgius.

Atrodė, lyg visas pastatas būtų drebinamas galingos mašinos. Bet aš tiksliai žinojau, kad name vien tik gyvenamieji butai ir kad negali būti stambesnio įrengimo už mašinėlę mėšai malti. Visa tai buvo baisu ir nesuprantama.

Šitas „žemės“ arba tiksliau pasakius „namo drebbėjimas“ truko dvi valandas, paskui namas nurimo.

Sekandią dieną viskas prasidėjo iš naujo: namas, atrodė, lyg drugio krečiamas. —Peršalo mūsų namas,—paaiškino“ visą tą reiškinį mano sūnelis.

Tačiau toks „paaiškinimas“ negalėjo nuraminti mano gyventojų, tuo labiau, kad drebulio prieplaukai kartojosi ir sekandiomis dienomis. Namas imdavo sūbuoti, lyg būtų švytauklė. Ypatinai stipriai tuos virpėjimus jautė viršutinės namo dalies gyventojai: septinto aukšto butuose arbata pylėsi iš stiklinių, o vienam gyventojui sudužo vandens grifnas, stovėjęs ant mažo staliuko kambario kampe.

Pasigirdo pasipiktinimo ir protesto balsai. Tačiau prieš ką galima buvo protestuoti ir kam nusiskųsti? Karštuoliai siūlė įskųsti teismui architektorių, kuris statė šį namą. Labiausiai pyko mano kaimynas Epifanovas.

—Kas čia per velniava?—rėkė jis, atbėgęs pas mane be švarko su amžina plunksna rankoje,—aš anksčiau gyvenau name, kurį perkėle iš vienos gatvės į kitą. Išvaizduokite, kad mes ne pajutome to persikėlimo. Vaikai net tikėti nenorėjo. Pabudome vieną rytą, pažūrėjome pro langą ir pamatėme, kad esame visai kitoje vietoje. O čia...

Jis trinktelėjo durimis ir išbėgo.

Pagaliau buvo nuspręsta sudaryti specialę komisiją, nesuprantant reiškinio priežastiai iširti. Jai vadovauti buvo vienbalsiai išrinktas inžinierius Liapunovas, o septinto aukšto gyventojai, labiausiai kenčią nuo „žemės drebbėjimo“, prie jo priskyrė dar mane.

—Visi prieikaistai namo statytojams yra be pagrindo,—paaiškino inžinierius. —Namas pastatytas kaip reikiant. Aš pats mačiau braižinius—viskas atlikta ku su kruopščiausiu. Priežasties reikia ieškoti ne pačiame name, bet kur nors greta.

Pasirodė, kad Liapunovas jau padaręs kai kuriuos mokslinius stebėjimus drebbėjimo metu ir chronometro pagalba nustatęs „požeminių smūgių“ periodą—virpėjimas buvo visiškai taisyklingas. Liapunovo braižinyje virpėjimai buvo pavaizduoti gražiai banguojančia linija, kurią inžinierius vadino „sinusoidu.“ Pasiėmę su savim braižinį, mes išėjome iš-

koti paslaptingo virpėjimo šaltinio. Visų pirma Liapunovas apžūrėjo kaimyninius kiemus ir pastatus, nepraleisdamas net rūšių. Tačiau nieko įtartino nebuvo rasta.

Visi tie namai atrodė stovį labai tvirtai, ir net senas vienuokštis namelis nė kiek nevirpėjo. Pastarasis, matyt, buvo baigėjęs savo amžių, nes greta jo jau buvo dedami naujo namo pamatai.

Kitame statybos aikštės gale stovėjo mažas medinis sandėliukas, iš tolo kiek panašus į šuns būdelę. Iš jo girdėjosi nedidelio motorėlio urzgimas. Iš kamino kilo melsvi dūmų gūniai.

Liapunovas staiga sustojo ir, išsiėmęs bloknatą ir chronometrą, pradėjo sekti motorėlio darbą. Aš stovėjau šalia jo ir jokių būdu negalėjau suprasti, ko toji „jmonė“ jį galėjo taip dominti. Bet štai inžinierius patenkintas nuslysojo ir įsitikinimo kupinu balsu tarė:

—Dabar tvarka. Štai turime mūsų namo drebbėjimo priežastį.

Aš apsidairiau. Mūsų namas vos matėsi iš šios vietos, ir tai tik todėl, kad buvo geroai aukštesnis už visus likusius. „Drebbėjimo priežastis“ buvo taip toli nuo namo ir atrodė, palyginus su juo, tokia „mizerna“, kad aš palaikiau inžinieriaus žodžius špousu.

Tačiau jis jau buvo bepradėjęs visai nuodugniai tyrinėti mažąją „jmonę.“ Motorėlio pagalba dirbo siurblys, kuriuo buvo siurbiamas vanduo iš pamatų duobės. Statybininkai labai nustebo, kai Liapunovas pareikalavo pakeisti motorėlį kitu varikliu. Tarp jų prasidėjo ilgas ginčas, kuriame jie vartojo daug techninių terminų. O aš, būdamas vidurinių amžių istorijos specialistas, stovėjau greta ir beveik nieko negalėjau suprasti.

Liapunovas tvirtai gynė savo nuomonę.

Sekandią dieną variklis buvo pakeistas. Ir—tai buvo panašus į stebuklą!—namas nustojo virpėti. Jis stovėjo taip tvirtai, jog atrodė visiškai neįtikėtina, kad toks didelis pastatas iš viso galėjo drebbėti.

Prasliko trys dienos.

Užėjęs kažkokiu mažu reikaliku pas Liapunovą, radau jį sėdintį prie rašomojo stalo, užsiėmęsį kažkokiais sudėtingais apskaičiavimais.

—Ką skaičiuojate?—paklausiau, kai baigėme kalbėti apie reikalą, kuriuo buvau pas jį atėjęs.

—Taigi tas įdomus atsitikimas su mūsų namu,—noriai atsakė inžinierius.—Darau sau užrašus. Vis gi tai gan retas įvykis.

—Sakykite,—paprasiau jį,—kame gi, pagaliau, visa paslaptis? Aš, nors ir buvau „komisijos“ nariu, tačiau, atvirai kalbant, aiškiai sau neįsivaizduoju, kaip visa tai buvo.

Liapunovas pradėjo aiškinti man reikalo esmę populiaria forma. Anot jo, variklis darbo metu ritmingai virpėdamas, suduodavo žemei smūgius, o šitie virpėjimai, plisdami žemės paviršiumi, pasiekėdavo mūsų namą. O kadangi jie atsitiktinai sutapo su paties namo laisvo virpėjimo periodu, jie supdavo jį, lygiai kaip mes lengvai pasistūdemai, įsupame su puokles.

—Tai—kažkokia fantastika!—sūskau išklausęs.—Nejaugi jūs norite, kad aš patikėčiau, jog tokie silpni virpėjimai, dar nuėję geroką atstumą žemės paviršiumi, galėjo sudrebbinti tokį milžinišką namą nuo pamatų iki septinto aukšto? Tokiu būdu jūs dar imsite tvirtinti, kad aš galu pajudinti iš vietos Eifelio bokštą!

—Teoretiskai kalbant—taip,—atsakė inžinierius, ir pakilęs nuo stalo, paėmė iš lentynos knygą.—Štai, pažvelkite, tai ne moksliniai fantastinis romanas.—Tai—vadovėlis, pagal kurį mokosi studentai, būsimieji inžinieriai—architektai, visiškai realiu pastatų statytojai.

Knyga buvo gražiai įrįšta tamsiai pil-

Kelionė į Kaliforniją ir Pirmieji Įspūdžiai

Rugpjūčio 6 d., kada baiss karščiai užpuolė Chicago, sėdau į traukinį ir pasileidau vakarų link. Pirmą dieną važiuojant atrodė labai gražu: laukai gražiai žaliuoja, gražios ūkės. Žiūrėdama manau sau: atrodė, kad šiemet turėtų būti duonos, viskas turėtų atptigi.

Bet antrą dieną kelionės pradėjo rodytis kalnai, prasidėjo kalnuoti laukai. Ir juo toliau važiuovome, tuo kalnuotesni laukai darėsi. Prieš vakarą kalnai jau nebeužmatomi pradėjo rodytis.

Trečiojo dienoj, tai buvo rugpjūčio 8 d., važiuojame per pūstynes. Nei jokio žmogaus nesimato niekur gyvenančių, tik kalnai, pūstytnės. Manau sau: turbūt į kitą dalį pasaulio važiuojame. Aš niekad nemaniau, kad Jungtinės Valstijos turi tiek daug pūstos žemės. Pirmą kartą man pasitaikė per tuos kalnus važiuoti.

Penktadienį, pietų laike, pasiekėme Los Angeles. Turėjau daug lietuvių antrašų, bet manau sau: pasiimsiu viešbutyje kambarį, o šeštadienio ryte važiuosiu ieškoti lietuvių. Draugas Pukis buvo rašęs, kad atvažiavusi pašaukčiau telefonu, o jis atvažiuos į stotį pasitikti, bet aš pamaniau, kad geriau nedarysiu nesmagumo nei vienam. Pašaukiau draugus Peters (Palsucius), buvusius chicagiečius. Sako: „Tai paimit taksį ir atvažiok... mes parduome stubą, turėsimė ir patys išeiti, bet kolkas kokią nedėlią galėsi pabūti.“

Šeštadienį paėmiau gatvekarį ir nuvažiavau. Kada pasakiau, kad noriu pastoviai apsigyventi, draugas Peters ir jo žmona dėjo didžiausias pastangas surasti man nors kokią gyvenimo vietą. Aš nežinau kaip aš atsiųginsiu už jų gerą širdį. Kiek jie mane išvežiojo visur: ieškojome kambarių, ieškojome stubų pirkti.

Pirkti namus galima: ant vieno bloko po dvi ar tris stubas ant pardavimo, jeigu nori mokėti už vieno pagyvenimo stubą su penkais kambariais apie \$11,000 ar \$12,000 gali gauti nebloga. Bet su kambariais arba norint gauti flatą, tai nei pamanyti, nei su žiburiu nerasi. Kurie manote važiuoti į Kaliforniją, pirmiau susiraskite vietą. Jeigu galite mokėti \$150 ar \$200 už flatą rendos ir mėnesį, kambarius galima gauti. Rendos čia baisiai brangios. Važiuojant tik atostogoms, tai nėra jau taip bėda: gali gauti kambarį kur nors viešbutyje ar pas žmones ant poros savaitės. Bet mokėsi po penkis dolerius į dieną. Tokių vietų yra, bet flatą pasirenduoti tai didžiausia bėda.

Aš jau maniau grįžti į Chicago, palikti tą malonų Kalifornijos orą, kuriuo visi džiaugiasi, bet man ant laikmės pasitaikė nusipirkti rūmینگazę. Draugė Bernotienė, kurią pažįstu dar iš Chicago, gerai apsipatūnus su tuom bizniu, ir ji kartu su savo vyru man labai daug pagelbėjo rasti ir įsigyti tą biznį.

Pažangūs Los Angeles lietuviai yra labai draugiški: taip jautiesi tarp jų, kaip namie. Jie stengiasi kiek galėdami pagelbėti naujai atvažiavusiems. Beje, buvau LDS 35 kp. mitingė. Rodos, kad pūstinai gerai draugai darbuojasi, nes kuopa finansiniai stovi gerai ir nariai labai sutartinai veikia ir rimtai svarsto organizacijos reikalus. Tai labai pagirtinas dalykas ir mes turėtume didžiutis, kad draugė M. Peters, čia gimusi amerikietė, o taipgi gražiai lietuviškai kalba ir visur veikia, komisijose dirba su lietuviomis.

Tai tiek apie sauleltą Kaliforniją. Rašau kelionės įspūdžius ir laukiu savo draugo atvažiuojant. Niekad nemaniau, kad jau reikės pasilikti ant visados.

MATYKIT JUOKINGĄ VEIKALĄ

APIE MOTERIS
LOS ANGELES — „Ak, tos mėlynos akys, tos geltonos kasos, ką jos iš žmogaus padaro...“ Tai taip kalba uošvis, Albertas Baublys. Apie ką jis kalba, ir kokioš pasekmės iš tos kalbos, galėsite pamatyti Los Angeles Lietuvių Moterų Apšvietos Klubu parengime, kuomet bus šlušta juokinga trijų veikamų komedija „Motėrimis Neišsimeluosi“.

Walter Marinas
Uošvio rolė atliks gabus artistas Walter Marinas, kuris neseniai atvyko į Los Angeles iš Brooklynio. Veikalas bus perstatytas sekm., rugsėjo 28 d., 1947 m., North Star svetainėje, kaip 3:00 v. po pietų. Dėl smagiai vakaro praleidimo, visi Los Angeles ir šalinų miestų lietuviai kviečiami atsilankyti. Los Angelino.

JERUZALĖ.— Susirėmė tarp dvių žyjų organizacijų—Hagana ir Irzumi—10 asmenų susėstis. Irzumi veikia nelegaliai. Hagana legali organizacija.

Oras pas mus labai gražus. Dieną, apie pietus, bijkį švytla, o naktį vėsu. Apie Chicago's karščius skaitome tik laikraščiuose. Pas mus tokių karščių nėra. Nors toliu nuo jūšų, chicagiečiai, bet man vis malonu jų prisiminti. Labai pasiilgau „Vilnius“, kurios jau apie mėnesis laiko kaip nemačiau.

Frances Sakal.

BUS 17,000 STUDENTŲ TORONTO UNIVER-SITETE.

Toronto, Canada.—Toronto Universitetas informuoja, kad šį rudenį universitetas turės 17,000 studentų arba 10,000 studentų daugiau, negu turėjo 1938 metais.

Didžiausias sunkumas su būtais studentams. Ypatinai sunku gauti butus veduosiems studentams. Nekurie iš jų turi dar vaikus. Apkskačiuojama, kad 1,200 studentų bus vedusiu, jų tarpe 500 jau su vaikais.

Dėkuoja Amerikai Už Isotopus

LAKE SUCCESS, rugs. 5.—Amerikai paskelbė, kad bi duodama kitoms šalims radioaktyvų isotopų, pagamintų A. M. riko, 10 Jungtinių Tautų Atominės Komisijos narių išreikė padėką. Sovietų atstovas kol kas nieko nesako tuo reikalu. Isotopus sius kitoms šalims oriaivais. Jie reikalingi kaip gydnolė nuo kraujo betvarkės.

Nori Geresnių Sąlygų

BELGRADAS, rugs. 5.—Gruai kaip apgyventos Cyprus salos Mainierių Federacija atsilkauso Jugoslavijos Mainierių Federacijos apie darbo sąlygas, pensijas ir kitus dalykus mainierius Jugoslavijoje.

Cyprus mainieriai sako, jie suformuluos savus reikalavimus savo valdžiai, kad gauti tokius pat sąlygas, kaip jugoslavai turi.

Reikalauja Mirties Bausmės Amerikos Šnipams

VARSUVA.—Lenkijos militėrinis prokuroras reikalavo mirties bausmės dešimčiai žmonių, teisiamų už šnipavimą svetimaiiui. Kitiems septyniems jis reikalavo kalėjimo bausnių. Kai kurie kaltinami šnipavime Amerikos valdžiai.

NAUJA KNYGA

Pirmo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Leidinys

Ši knyga labai svarbi kiekvienam lietuviui persiskaityti. Joje rasite delegatų kalbas iš įvairių Pietų Amerikos miestų ir miestelių. Aiškiai išsiviečia kokis ten lietuvių gyvenimas. Be to, labai daug yra paveikslų.

Knygos kaina: \$1.00, persiuntimas 10c viso \$1.10.

Visi pinigai gauti už minėtą knygą bus siunčiami Pietų Amerikos lietuviams dėl tolimesnio darbo. Tad įsigykite minėtą knygą ir tuomi padėsite Pietų Amerikos lietuviams.

“Vilnius” Adm.
3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ku kalenkoriu. „Bendras medžiagų papišienimo kursas“, perskaičiau pirmame puslapyje.

—Paskaitykite, štai, šitą vietą! Liapunovo pirštas sustojo ties pstraipa, užvardinta kaip kronikos žinutė laikraštyje:

„Tilto katastrofa Petrapilyje.“

Vadovėlyje patalpintoje žinutėje buvo aprašytas dvidešimtojo amžiaus pradžio-

je įvykęs faktas: raitųjų grenadierų eskadronas jojo tiltu, ikabančiu ant grandinių. Arkliai ritmingai mušė taktą kanopomis. „Tasai taktas“ buvo rašoma toliau, „atsitiktinai rezonavo su paties tilto vertikaliais laisvais virpėjimais. Virpėjimams sutapus, visas tiltas taip smarkiai įsisūbuavo, kad grandinė sprogo, ir tiltas kartu su kavaleristais ir praeiviais nugrimzdo į upę.“ (Bus daugiau)

PAMATYKIME MIKO PETRAUSKO PARĄŠYTĄ OPERĄ BIRUTĖ

Mikas Petrauskas

Svarbu žinoti Visiems Chicago ir Apylinkės Lietuviams.

Roselando Aido Choras stato scenoje dviejų veiksmų liaudies operą "Birutė". Zodžius parašė G. Zemkalis, o muziką Mikas Petrauskas. Tai viena iš gražiausių operų lietuvių kalboje. Bus perstatyta, spalio 12 d. (Oct.) Sokol svet. vadovystėje Daratėlės Yuden.

Aido Choras jaučia turis didelę įtaką tarp Chicago ir apylinkės lietuvių, įmisi to atsakomingo darbo ne-

paisant ir didelių išlaidų. Visų choristų pasišventimas ir pastangos yra didelės, duoti chigiečiams operą "Birutė".

Dabar žodis apie patį veikalą. Opera "Birutė" kaip scenos veikalas buvo parašyta 1906 m. vasarą, dvaro pušnyje Raseinių apskr., ir tais pačiais metais buvo perstatytas pirmą kartą Vilniuje, spalio mėnesy. Mikas Petrauskas užbaigė Peterburgo imperatorišką konservatoriją, tais pačiais metais, balandžio 24 d., su laipsniu. Litoso meno dailininkas ir buvo apdovanotas pagyrimais ir diploma. Tačiau Mikui sugrįžus į Vilnių, leгалus gyvenimas buvo neįmanomas, nes Caro šnipai pradėjo sekti. Tuomet Mikas apleido Vilnių ir su svetimtu pasu išvažiavo į provincijos užpečkį ir čionai Mikas sukūrė operą "Birutė".

Vilniuje perstatymą Mikas rengė savo brolio Kipro vardu, saugiai save laikydamas, apleido Vilnių tuoj pas perstatymo ir išvažiavo Šveicarijon.

Berželio 13 d., 1907, laivu

La Provence, Mikas atplaukė į šią šalį ir tuoj pas pradėjo darbuotis Amerikos lietuvių kolonijose.

Pirmas Miko Petrausko koncertas bendrai su pjanistu Skirgaila, buvo duotas Boston, Mass. O pavasarį 1908 m., Miko "Birutė" buvo pirmu kartu perstatyta Chicagoje.

Po pasirodymo "Birutės" Vilniuje, rusų ir lenkų kritikai labai prielankiai rašė apie Petrausko operą "Birutė".

Šiais metais sukanka dešimtis metų nuo mirties Miko Petrausko, lietuvių Operos, muzikos ir dainų tėvo. Tad bene bus didžiausia atmintis mus švietėjui, atžymėti šią sukaktį, perstatant jo paties kūrinį — operą "Birutė", čia pat Chicagoje.

Miko brolis Kipras Petrauskas, taipgi yra operos dainininkas ir sykiu Lietuvos liaudies mylėtojas. Užtai Lietuvos žmonės jį išrinko savo atstovu į visos sąjungos Sovietinį seimą.

Taigi šį rudenį Aido Choras duoda operą "Birutė". Aš prašau visos plačios Chicago ir apylinkės organizacijų, biznierijų ir pavienių, remt šį Aido Choro žygi visais galimais būdais. Šitumas atžymėsime mūsų švietėjo, Lietuvos liaudies mylė-

tojo didelių istorinius darbus. Tad padėkime Aido Chorui jo garbingame darbe.

Aido Choras jau turi užkviemtus iš tolimesnių kolonijų, kaip tai iš Kenosho, Wis. Nežinūnt kiek kas tuos, sako kenoshiečiai, bet jūs pas mus "Birutė" turėsite atvaidinti. Ką kenoshiečiai užmano, tą jie ir padaro.

Iki perstatymo laikas trumpas. Kviečiame įsigyti tikietus iš anksto. Su taksais \$1.25. Galima gauti pas Aido Choro narius.

A. B. Petronis.

Didžiaplių Valdovai Už Taft-Hartley Įstatymą

Kuomet Darbo Dienoje keli šimtai tūkstančių darbininkų ir ALP unijos vadai pasmerkė laike demonstracijos Soldier Fields Taft-Hartley įstatymą, o penktadienį CIO unijos vadai taipgi pasmerkė tą įstatymą ir pažymėjo, kad jo pagelba norima sugriauti darbo unijas ir įstumti darbininkai į vergovės spąstus, tai tas sukūrė šios šalies reakcionierius.

Šiomis dienomis Amerikos laikraščių Leidėjų Susivienijimas (ANPAL) turėjo mitingą Palmar viešbutyje, Chicagoje, ir štai kokią išvadą padarė:

"Jau atėjo laikas įrodyti, kad Taft-Hartley įstatymas, nėra vergovės įstatymas." Toliau tame 300 laikraščių leidėjų susirinkime aiškinta, kad Wagner įstatymas buvo tuom įrankiu, kuris suparalžavo industriją.

Aišku, kad iš reakcinių laikraščių leidėjų nieko kito ir luki negalima. Viena, ką jie dabar bandys daryti, tai vesti propogandą, jog apgynus Taft-Hartley įstatymo rėmėjus, kad sekantiesiose prezidentiniuose rinkimuose vėl palikti juos valdžios įtaigose.

Darbininkų turėtų rimtai tuo reikalu susirūpinti ir dirbti kiek turi spēkų, kad tie reakciniai elementai būtų iššluoti iš valdžios vietų. Darbininkė.

Maloni Viešnia

Birutė Palevičiūtė

Penktadienį lankėsi "Vilnius" leidykloje detroitiečio Dr. Palevičiaus dukrelė Birutė. Ji yra gabi pjanistė, dainininkė ir artistė.

Birutė nuo rugpiūčio 19 d., viešėjo pas savo tetą Graber ir jos šeimą, Wisconsin valstijoje, kur Graberiai turi puikų vasarnamio biznį.

Birutė sakė, kad šeštadienį grįšta į Detroitą, nes prasideda mokslo sezonas. Ji studijuoja medicinos mokslą Wayne Universitete.

Tikrai smagu matyti tokią talentingą, grakščią ir rimtą mergaitę. Ypač smagu iš jos išgirsti šie žodžiai: —Aš negaliu pravažiuoti pro Chicago, nesustojusi "Vilnyje" ir nepasikalbėjus su vilniečiais.

Linkime geriausios kloties tau darbščioji Birute!

V.

PERKŪNAS UZMUŠE DAKTARĄ

Ketvirtadienio vakare jaunas Dr. Richard Holie, 9224 So. Bishop, skubėjo į namus, nepaisant, kad lietus lijo. Nes jis žinojo, kad jo žmona su naujagimiu sūnumi, tik ką grįžo iš ligoninės.

Vos beliko 2 bloku eiti iki namų. Perkūnas trenkė ir tiesiog pataikė į Dr. Holie, kuris vietoje liko užmuštas. Pažįstami, kurie sėdėjo ant verandos ir matė, kaip Dr. Holie likosi užmuštas sako, kad jis apart laikraščio, nieko daugiau prie savęs neturėjes.

VEGEL'S TAVERN
NAUJOJ VIETOJ
ALUS—VYNAS—LIKERIAI
SMAGI UŽEIGA
CIA TIKRI DRAUGAI SUSIRENKA
3203 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Telefonas Calumet 5982

A. VEGEL
Savininkas

J. KAZLAUSKO UŽEIGA

944 West 35th Place, Chicago, Ill.
Kampus Sangamon St. Telefonas Yards 7885
ATSILANKE NESIGAILSITE
JUOZAS ir MARCELA KAZLAUSKAI, Savininkai

NORI ATSIIMTI VAIKUS

Šeštadienį įvyko teismas, kuriame buvo išskeltas reikalavimas Mrs. Margaret Robinia King, iš Rockbridge, Ohio, kad jai būtų grąžinti jos du vaikai.

Buvo sekamai, kaip Mrs. King sako: —Parsiškyrus jai su vyru Augustu, jos vyras atydavė jos du vaiku John B. Prystalski, 11029 Edbrooke ave., teisėjo J. B. Prystalski brolio sūnui. Prystalski sako, kad jie įsisiūnijo abi mergaites: Patricia 3 m. ir Helen 2 m.

Kol kas nežinoma, ar teismas priteis atsiimti mergaites motinai, ar paliks jas prie naujų globėjų.

URBA Gėlininkas
4180 Archer Avenue
Phone: Lafayette 5800 or 5870
Gėlės Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams ir Papuošimams.

Monarch Liquor
EXTRA! EXTRA!
Permalintas Vardas ir Adresas
LIETUVISKAS ZYDUKAS
3529
S. Halsted St.
Phone YARDS 6054

JAMES TAVERN

JAMES JANULEVICIA
3107 1/2 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
GERAS VYNAS, DEGTINE
KINGSBURY ALUS

Siuočiamė Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS KVIETKININKAS **GELES**
VESTUVĖMS, BANKIETAMS, PAGRABAMS

3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
Anthony B. Petkus
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Dvi Moderniškos Kopyčios Visų Patogumai

6812 S. Western Ave. Chicago
1410 S. 50th Avenue Cicero
Telefonas GROvehll 0142 Telefonas Town Hall 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviu

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicago Laidotuvių Direkcijos Asociacijos

Turime Kopyčias .. Ambulanso Patarnavimas
Visose Miesto Dalyse Visose Dienų ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: VIR. 6672-3
2314 WEST 23rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3

J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572

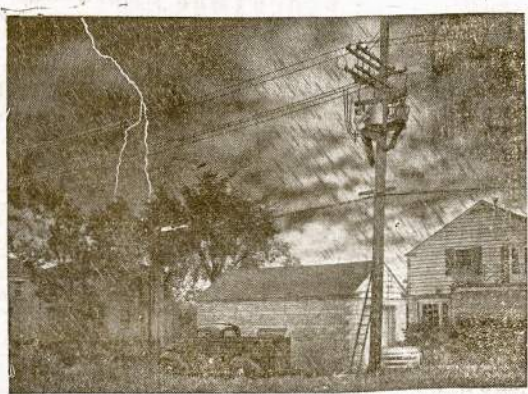
P. J. RIDIKAS
2354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telefonas YARDS 1419

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
18821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULLMAN 9661

PETER P. GURSKIS
Mūsų Kopyčia Air-Conditioned
659 WEST 18th STREET TEL. SEELY 5711
Vienas ir pusė bloko į rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusi.

Trouble is their business!

Kuomet orai blogiausi, žiemą ar vasarą, Commonwealth Edison kompanijos negerumų prašalinimo personalas yra daugiausiai užverstis darbais. Diena ar naktis, sniego audra ar lietus su perkūnija, šis personalas nesustoja dirbęs jūsų parankumui ir apsaugai... sutaiso nutrauktas elektros laidus... atsteigia elektros energiją trumpiausiu laiku nežinūnt oro aplinkybių.

Negerumų prašalinimo personalas patruiluoja elektros laidus visose miesto dalyse. Jie važinėja sunkvežimiuose, kuriuose įtaisyti abipusiai radijo aparatai, kad akimirkoj priimti ir perduoti skubiausius paaukimus.

Šis Edisono personalas negerumus prašalinti susideda iš patrusių, drąsių ir atsidavusių vyrų. Tai vyrai, kurie randasi "anapus jūsų elektros šviesų mygtuko," tai svarbus faktorius, kodėl Edison kompanija yra patikėtina.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

